

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку та оподаткування
протокол № 5 від від 22 лютого 2023 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради
Інституту економіки та права,

протокол № від _____ 2023 р.

Укладачі:

д.е.н., проф. Мащенко О.В.

д.е.н., проф. Салига К.С.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета фахового іспиту для вступу на здобуття ступеня магістра зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, освітня програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок є визначення теоретичних знань, умінь та практичних навичок вступників згідно з вимогами до змісту дисциплін професійної та практичної підготовки бакалавра спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування.

Фаховий іспит проводиться у формі усного іспиту з дисциплін, знання з яких є базовими для здобуття ступеня магістра. Відповідь вступники фіксують письмово на аркуші усної відповіді (співбесіди) на фаховому іспиті зі штампом Приймальної комісії. Фаховий іспит проводиться за екзаменаційним білетом, який містить два теоретичних питання. Тривалість підготовки вступника 45 хвилин.

Вимоги до підготовки вступника:

знати:

- основні фінансові поняття і категорії;
- теоретичні основи оподаткування в Україні;
- принципи побудови бюджетної системи України та основні етапи бюджетного процесу;
- економічні основи функціонування підприємств в умовах ринку;
- чинники, які впливають на ефективність роботи підприємств;
- економічний зміст ресурсів, структуру та форми ресурсного забезпечення;
- шляхи більш раціонального використання ресурсів;
- показники оцінки результативності діяльності підприємства;

уміти:

- розраховувати податкове зобов'язання підприємства;
- складати кошториси доходів і витрат бюджетних установ;
- визначати основні показники фінансової стійкості та ефективності місцевих бюджетів;
- виконувати розрахунки базових фінансових показників;
- проводити аналіз використання ресурсів на підприємстві;
- оцінювати діяльність підприємства з точки зору ефективності та фінансової стійкості;
- вишукувати резерви підвищення ефективності діяльності підприємства.

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ I. ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Тема 1. Значення та теоретичні основи фінансового аналізу. Роль фінансового аналізу в ринковій економіці. Принципи функціонування ринкової економіки. Поняття фінансів суб'єкта господарювання. Комплексність фінансового аналізу. Головні принципи ринку і його вплив на роль фінансового аналізу. Завдання аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання. Складові аналізу фінансового стану підприємства. Джерела формування фінансових ресурсів. Стадії процесу кругообігу грошових коштів. Фінансовий результат процесу кругообігу. Теоретичні та прикладні аспекти фінансів підприємств. Суб'єкти та користувачі фінансового аналізу. Мета зовнішніх суб'єктів аналізу. Зовнішній і внутрішній аналіз. Завдання внутрішнього та зовнішнього аналізу. Зовнішні та внутрішні користувачі фінансового аналізу. Порівняльна характеристика фінансового управлінського аналізу. Зміст, предмет і об'єкт фінансового аналізу. Загальні методологічні принципи аналізу. Мета бухгалтерського обліку й аналізу з точки зору управління суб'єктом господарювання. Мета деяких учасників процесу управління підприємством. Ризики користувачів бухгалтерської та іншої інформації. Поняття економічного показника. Групування показників фінансового аналізу. Система показників фінансового аналізу. Показники ділової активності. Поняття чинника. Результативний та факторні показники. Система чинників. Основні типи моделей. Групи показників за напрямками фінансового аналізу. Модель факторної системи. Функціональний та стохастичний зв'язки. Метод і спеціальні прийоми фінансового аналізу.

Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу. Періоди проведення внутрішнього та зовнішнього фінансового аналізу. Основа організацій внутрішнього та зовнішнього аналізу. План організації

аналітичної роботи. Етапи проведення аналітичної роботи. Основні джерела інформації.

Тема 3. Аналіз майна підприємства. Необхідність аналізу майна підприємства. Сутність аналізу майна підприємства. Визначення показників, за допомогою яких аналізується майно підприємства. Методика аналізу майна підприємства. Джерела інформації для проведення аналізу. Опрацювання отриманих результатів аналізу майна підприємства.

Тема 4. Аналіз оборотних активів. Оборотні активи: загальні положення. Класифікація оборотних активів. Значення оборотних активів. Роль аналізу оборотних активів. Методика аналізу оборотних активів. Джерела інформації для проведення аналізу оборотних активів. Показники аналізу оборотних активів.

Тема 5. Аналіз джерел формування капіталу підприємства. Джерела формування капіталу підприємства. Класифікація джерел формування капіталу підприємства. Фактори, що впливають на формування капіталу підприємства. Оцінка факторів. Застосування методики аналізу джерел формування капіталу підприємства. Показники, що використовуються при аналізі джерел формування капіталу підприємства. Призначення аналізу джерел формування капіталу підприємства.

Тема 6. Аналіз грошових потоків. Сутність грошового потоку та необхідність його аналізу. Роль аналізу грошових потоків при визначенні можливостей внутрішнього фінансування. Зв'язок наявності грошових коштів з прибутком і рухом оборотного капіталу. Попередній, послідовний (ретроспективний) і перспективний (прогнозний) аналіз грошових потоків. Аналіз руху грошових коштів прямим методом. Основні канали надходження грошових коштів і платежів за напрямками діяльності підприємства (операційна, інвестиційна, фінансова); джерела інформації при використанні прямого методу. Аналіз руху грошових коштів непрямим методом. Сутність і особливості методики аналізу грошових потоків непрямим методом. Методика розрахунку необхідної фінансової потреби.

Тема 7. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства.

Поняття платоспроможності підприємства. Види неплатоспроможності та її причини. Поточна платоспроможність. Платіжні кошти та термінові зобов'язання. Платіжний календар. “Технічна” неплатоспроможність. Актив і пасив балансу неплатежів. Чистий оборотний капітал і поточні відносини. Фінансова гнучкість. Узагальнюючі й проміжні показники ліквідності, показники короткострокової та довгострокової ліквідності: методи обчислення, оцінка їх відповідності оптимальним значенням. Ліквідність балансу суб'єкта господарювання.

Тема 8. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Поняття фінансової стійкості суб'єкта господарювання. Чинники, які впливають на стійкість підприємства та їх класифікація. Внутрішні та зовнішні фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємства. Основні показники характеристики джерел формування запасів. Показники забезпеченості запасів джерелами їх формування. Типи фінансової стійкості суб'єкта господарювання: абсолютна, нормальна, постійна, кризова. Система показників, яка характеризує фінансову стійкість підприємства. Показники структури капіталу. Показники стану оборотних засобів. Показники стану основного капіталу. Запас фінансової стійкості. Методи її визначення й оцінка досягнутого рівня.

Тема 9. Аналіз кредитоспроможності підприємства.

Кредитоспроможність підприємства: поняття й економічна сутність. Основні завдання оцінки кредитоспроможності. Аналіз умов кредитування. Система показників оцінки кредитоспроможності: групи показників ліквідності, обіговості капіталу, залучення засобів і прибутковості. Дієздатність і репутація підприємства та перспективи його розвитку.

Тема 10. Аналіз ділової активності підприємства. Сутність ділової активності підприємства та показники, що її характеризують: коефіцієнти загальної оборотності капіталу, оборотності мобільних засобів, оборотності матеріальних оборотних коштів, оборотності готової продукції, оборотності

дебіторської та кредиторської заборгованості, середній строк обороту дебіторської та кредиторської заборгованості, фондівдача основних засобів та інших позаоборотних активів; коефіцієнт оборотності власного капіталу. Послідовність аналізу основних показників ділової активності підприємства. Вплив оборотності активів на показники ефективності діяльності підприємства.

Тема 11. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства.

Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі узагальнюючих вартісних показників, його значення в оцінюванні та стимулюванні економічної ефективності роботи підприємства. Балансовий прибуток і його складові. Вплив окремих груп фінансових результатів та розмір балансового прибутку. Прибуток від реалізації продукції (робіт, послуг). Аналіз факторів зміни прибутку від реалізації. Аналіз доходів і збитків, що не плануються. Оцінка втрачених можливостей збільшення прибутку й причин цього. Аналіз розподілу прибутку. Визначення суми чистого прибутку, який залишається в розпорядженні підприємства. Фактори, які впливають на розмір чистого прибутку, їх класифікація. Аналіз і обґрунтування доцільності основних напрямів використання прибутку. Поняття рентабельності та її економічна сутність. Аналіз показників рентабельності майна, поточних активів, інвестицій, власного капіталу, основної діяльності, засобів, реалізованої продукції. Чинники, які впливають на зміну рентабельності, розраховані на базі прибутку. Вплив факторів на рентабельність, розраховану на основі виробничих актів і потоку готівки. Оцінка впливу рентабельності окремих виробів на загальну рентабельність реалізованої продукції. Резерви зростання всіх видів рентабельності.

Тема 12. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства. Принципи та правові основи інвестиційної діяльності підприємства. Джерела й методи інвестування. Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів. Фінансово-економічна оцінка інвестиційних проектів: мета розробки,

показники ефективності. Показники загальної оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

Тема 13. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства.

Значення вміння читати бухгалтерський баланс. Бухгалтерський баланс – реальний засіб комунікації. Основні напрями аналізу реальної оцінки фінансового стану підприємства. Обмеження інформації, представленої в балансі. Аналіз валюти бухгалтерського балансу. Побудова ущільненого балансу. Горизонтальний аналіз: його сутність і мета. Вертикальний аналіз активу та пасиву балансу. Порівняльний аналітичний баланс. Показники порівняльного аналітичного балансу. Аналіз структури вартості майна підприємства.

РОЗДІЛ II. ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Тема 1. Сутність та види податків. Сутність та еволюція податків. Визначення податків, їх ознаки. Правові засади встановлення та скасування податків. Елементи податку: суб'єкт, об'єкт оподаткування, база оподаткування, податкова ставка. Методи обґрунтування податкових ставок. Види відсоткових ставок: пропорційні, прогресивні та регресивні. Податкові пільги. Податкові періоди, строки подання звітності та сплати податків. Джерела сплати податків. Класифікація податків, її ознаки. Класифікація податків за ознакою органів державної влади, які їх встановлюють: загальнодержавні й місцеві податки, розподільні та нерозподільні. Прямі й непрямі податки. Переваги та недоліки прямих та непрямих податків, особливості їх справляння.

Тема 2. Організація податкової системи. Поняття податкової системи та вимоги до її побудови. Податкова система України, основні етапи її становлення та розвитку. Правове регламентування податкової системи. Принципи, на яких ґрунтується податкове законодавство України. Функції податків. Фіскальна функція, механізм її реалізації. Податковий метод формування бюджетних надходжень як основа фінансової бази держави. Регулююча функція податків. Основні напрями податкового регулювання економіки й соціальної сфери. Податки як інструмент державного регулювання доходів юридичних і фізичних осіб. Неподаткові платежі, їх роль в доходах бюджету. Види неподаткових платежів.

Тема 3. Податок на додану вартість. Зародження та розвиток податку на додану вартість, його економічна сутність. Платники та ставки податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування. Операції, що не є об'єктом оподаткування. База оподаткування та ставки ПДВ. Податок на додану вартість як ціноутворюючий фактор. Порядок обчислення податку на додану вартість за звітний період. Податкові зобов'язання. Правила формування податкового кредиту з податку на додану вартість. Пільги з податку на

додану вартість. Операції, що звільняються від оподаткування. Розрахунки з бюджетом з податку на додану вартість. Строки подання декларації та сплати податку на додану вартість за звітний період. Порядок відшкодування ПДВ з бюджету. Умови автоматичного відшкодування ПДВ. Особливості нарахування і сплати податку на додану вартість при здійсненні експортно-імпортних операцій суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Застосування нульової ставки ПДВ при експорті товарів. База оподаткування при імпорті товарів.

Тема 4. Акцизний податок. Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Платники акцизного податку, об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів та види ставки акцизного податку. Особливості оподаткування алкогольних та тютюнових виробів. Порядок включення акцизного податку до ціни товарів. Особливості адміністрування акцизного податку. Пільги з акцизного податку. Терміни сплати акцизного податку та подання податкової звітності. Особливості нарахування та сплати акцизного податку під час ввезення товарів на митну територію України.

Тема 5. Мито. Мито як джерело доходів бюджету. Митна політика та її завдання. Принципи митного регулювання. Митні платежі, які підлягають сплаті під час переміщення товарів через митний кордон України. Митна вартість товару як база нарахування митних платежів. Платники мита. Види мита і умови їх застосування. Порядок нарахування та сплати ввізного, вивізного мита. Види ставок мита. Пільги при нарахуванні мита. Інші митні доходи держави. Неподаткові митні платежі: плата за митне оформлення товарів та умови її застосування; єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України.

Тема 6. Податок на прибуток підприємств. Податок на прибуток підприємств як форма оподаткування. Платники та ставки податку на прибуток підприємства. Склад доходів платника податку на прибуток. Порядок визнання доходів. Доходи, що не враховуються при визначенні

об'єкта оподаткування. Витрати операційної діяльності та інші витрати платника податку на прибуток. Порядок визнання витрат. Витрати, що не враховуються при визначенні оподатковуваного прибутку. Особливості визнання витрат подвійного призначення. Податкові різниці: збільшення або зменшення фінансового результату до оподаткування. Амортизація основних засобів. Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів. Методи нарахування амортизації. Визначення вартості об'єктів амортизації. Пільги з податку на прибуток, їх спрямованість та регулююча дія. Порядок обчислення та сплати податку на прибуток. Строки й порядок розрахунків з бюджетом.

Тема 7. Податок на доходи фізичних осіб. Еволюція та зарубіжний досвід прибуткового оподаткування фізичних осіб. Види ставок прибуткового оподаткування громадян, переваги й недоліки пропорційних та прогресивних ставок. Виділення видів доходів і категорій платників. Загальний місячний дохід як об'єкт оподаткування податком на доходи найманих працівників. Оподатковувані й неоподатковувані доходи найманих працівників. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з заробітної плати. Податкова соціальна пільга для платників податку на доходи фізичних осіб, її види та умови застосування. Ставки, порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку на доходи найманого працівника в бюджет. Річний дохід як об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Право фізичної особи на податкову знижку (кредит). Перелік витрат, дозволених до включення для отримання податкової знижки. Обмеження права на застосування податкової знижки. Особливості нарахування (виплати) та оподаткування окремих видів доходів. Особи, відповідальні за утримання (нарахування) та сплату (перерахування) податку до бюджету. Порядок оподаткування операцій з продажу або обміну об'єктів рухомого майна. Оподаткування доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок коштів, майна, майнових чи немайнових прав. Визначення суми

процентів, сплачених платником податку за користування іпотечним житловим кредитом з метою нарахування податкової знижки. Забезпечення виконання податкових зобов'язань. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності та незалежної професійної діяльності. Оподатковуваний чистий дохід. Порядок нарахування та сплати авансових платежів. Декларація про доходи приватного підприємця, строки її подання, порядок остаточного річного розрахунку з бюджетом.

Тема 8. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Поняття суб'єктів малого підприємництва. Спрощена система оподаткування юридичних та фізичних осіб – суб'єктів малого підприємництва. Єдиний податок та умови переходу на його сплату. Ставки єдиного податку для різних категорій платників. Строки подання звітності та сплати єдиного податку. Податки та збори, які не сплачуються при застосуванні єдиного податку. Спеціальні податкові режими.

Тема 9. Плата за ресурси та послуги. Мета встановлення плати за природні ресурси. Збір за спеціальне використання води, збір за спеціальне використання лісових ресурсів, плата за користування надрами, за землю, рентна плата: платники, об'єкти оподаткування, ставки, терміни справляння та подання звітності платників. Збір за першу реєстрацію транспортного засобу, його платники. Плата за землю як інструмент раціонального використання земельних ресурсів. Збір на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства. Платники, об'єкт оподаткування, база оподаткування, ставки. Форми плати за землю: орендна плата та земельний податок. Елементи плати за землю: платники, об'єкт оподаткування, ставки. Диференціація ставок залежно від призначення земельних ділянок, їх місцезнаходження та якісних характеристик. Пільги щодо плати за землю. Нарухування податку, порядок і строки його сплати юридичними та фізичними особами. Збір за користування радіочастотним ресурсом, його платники, об'єкт оподаткування, ставки, пільги, порядок справляння в

бюджет. Рентна плата, її види. Платники, об'єкти та база оподаткування. Ставки, строки і порядок сплати рентних платежів. Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію, природний газ. Платники, ставки збору. Порядок обчислення та сплати збору.

Призначення екологічного податку. Особливості адміністрування екологічного податку. База, об'єкт, ставки, платники податку. Особливості розподілу екологічного податку між рівнями бюджету.

Тема 10. Інші податки. Майнове оподаткування та його види. Види транспортних засобів, що підлягають оподаткуванню. Транспортний податок. Ставки та порядок сплати збору, пільги. Склад і характеристика збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності, збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір: порядок їх встановлення, методика нарахування, терміни справляння та подання звітності.

Тема 11. Державна фіскальна служба України. Фіскальна служба держави, її завдання. Організаційна структура та функції державної фіскальної служби. Права й відповідальність працівників державних фіскальних органів.

Організація податкової роботи, її основні елементи. Процедури податкового обслуговування платників. Адміністрування податків. Організаційна структура державної податкової інспекції. Особливості податкового супроводу великих платників податків. Критерії оцінювання ефективності діяльності державної фіскальної служби.

Тема 12. Облік платників та надходжень податків до бюджету. Облік платників податків – юридичних та самозайнятих осіб. Обліковий реєстр, його структура, порядок ведення. Внесення змін в облікову справу платника. Зняття платників з обліку. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків та інших обов'язкових платежів: зміст і джерела інформації. Порядок реєстрації фізичних осіб у Державному реєстрі. Особовий рахунок платника податку та порядок його ведення. Документи, на підставі яких

проводяться записи про нарахування та фактичне надходження платежів. Порядок закриття особових рахунків наприкінці року.

Тема 13. Податкова політика в системі державного регулювання економіки. Податкова політика: поняття податкової політики та її напрями. Фактори, що визначають напрями і характер податкової політики. Дотримання принципу соціальної справедливості в процесі оподаткування. Рівнонапруженість в оподаткуванні платників. Економічна ефективність податкової системи. Стабільність та гнучкість податкової політики, їх взаємозв'язок. Податкові важелі антикризового регулювання. Суть податкового регулювання ринку. Сутність перекладання податків. Поняття ухилення від податків. Види ухилення від податків. Боротьба з ухиленням від сплати податків. Відповідальність платників за податкові правопорушення: фінансова, адміністративна, карна.

РОЗДІЛ III. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Тема 1. Основи фінансової діяльності суб'єктів підприємництва. Капітал підприємства та його економічна сутність. Зміст та основні завдання фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Фінансова діяльність у системі функціональних завдань фінансового менеджменту підприємства. Організація фінансової діяльності підприємств. Форми фінансування підприємств. Критерії прийняття фінансових рішень. Теоретичні джерела фінансової діяльності підприємств.

Тема 2. Особливості фінансової діяльності суб'єктів підприємництва різних організаційно-правових форм. Критерії прийняття рішення про вибір правової форми організації бізнесу. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання без створення юридичної особи. Особливості фінансової діяльності приватних підприємств. Особливості фінансової діяльності товариств з обмеженою відповідальністю. Особливості фінансової діяльності акціонерних товариств. Особливості фінансової діяльності командитних і повних товариств. Фінансова діяльність кооперативів. Особливості фінансової діяльності підприємств з іноземними інвестиціями. Фінансова діяльність державних і казенних підприємств. Фінансування спільної діяльності підприємств на основі договорів кооперації.

Тема 3. Формування власного капіталу підприємства. Власний капітал, його функції та складові. Статутний капітал і корпоративні права підприємства. Резервний капітал підприємства, його види та джерела формування. Збільшення статутного капіталу підприємства. Зменшення статутного капіталу підприємства. Звіт про власний капітал.

Тема 4. Внутрішні джерела фінансування підприємств. Класифікація внутрішніх джерел фінансування підприємств. Самофінансування підприємств. Збільшення статутного капіталу без залучення додаткових

внесків. Забезпечення наступних витрат і платежів. Чистий грошовий потік. Його показники. Звіт про рух грошових коштів.

Тема 5. Дивідендна політика підприємств. Зміст, значення та основні завдання дивідендної політики. Теорії в галузі дивідендної політики. Фактори дивідендної політики. Порядок нарахування дивідендів. Форми виплати дивідендів. Інструменти дивідендної політики. Методи нарахування дивідендів. Оподаткування дивідендів. Ефективність дивідендної політики.

Тема 6. Фінансування підприємств за рахунок позикового капіталу. Позиковий капітал підприємств, його ознаки та складові. Фінансові кредити. Облігації підприємств. Комерційні кредити. Факторинг.

Тема 7. Фінансові аспекти реорганізації підприємств. Реорганізація як специфічний напрям фінансової діяльності підприємств. Загальні передумови реорганізації. Укрупнення підприємств. Реорганізація підприємств, спрямована на їх розукрупнення. Перетворення як особлива форма реорганізації підприємств.

Тема 8. Фінансові інвестиції підприємств. Сутність і класифікація фінансових інвестицій підприємств. Довгострокові фінансові інвестиції. Поточні фінансові інвестиції. Оцінка доцільності фінансових інвестицій. Відображення вартості фінансових інвестицій у звітності.

Тема 9. вартості підприємств. Необхідність, завдання і принципи експертної оцінки вартості підприємств. Вартість капіталу підприємств. Методичні підходи до оцінки вартості підприємств. Практична робота з оцінки вартості підприємств.

Тема 10. Фінансова діяльність підприємств у сфері зовнішньоекономічних відносин. Компетенції фінансових служб у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Регулювання розподілу виручки від зовнішньоекономічної діяльності в іноземній валюті. Розрахунки при здійсненні зовнішньоекономічних операцій. Митне оформлення та оподаткування зовнішньоторговельних операцій.

Тема 11. Фінансовий контролінг. Сутність, необхідність та основні завдання фінансового контролінгу. Стратегічний фінансовий контролінг. Оперативний фінансовий контролінг. Координація як центральна функція контролінгу. Внутрішній аудит (ревізія) у системі функцій контролінгу. Система раннього попередження й реагування (СРПР). Методи контролінгу. Методи фінансового прогнозування.

Тема 12. Бюджетування на підприємствах. Бюджетування як функція фінансового контролінгу. Принципи бюджетування. Способи бюджетування. Система бюджетів на підприємствах. Визначення потреб підприємств в капіталі. Правила фінансування підприємств. Планування прибутків і збитків. Планування ліквідності. Планування показників балансу. Прогноз руху грошових коштів (Cash-flow). Бюджетний контроль та аналіз відхилень.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

1. Фаховий іспит на навчання за ступенем „магістр” проводяться у терміни, встановлені Правилами прийому до КПУ.

2. Користуватися при підготовці друкованими або електронними інформаційними засобами забороняється. Відповіді пишуться ручкою одного й того ж кольору. Відповіді на питання повинні бути чіткими, послідовними і логічними.

3. Фаховий іспит проводиться у усній формі, на іспит виноситься два теоретичних питання.

4. Тривалість підготовки вступника 45 хвилин. Кожне питання з білету є рівнозначним за їх внеском до загальної оцінки. Відповідь по кожному питанню з білету оцінюється за 100 бальною шкалою. Підсумкова оцінка є сумою двох оцінок за кожним питанням білету і складає від 0 до 200 балів.

5. Мінімальний бал підсумкової оцінки, що дозволяє брати участь у конкурсі, – 100 балів.

5. Відповідь по кожному питанню білета оцінюється за такими критеріями.

<i>Бали/Рівень</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
Високий (90-100 балів)	Вступник демонструє міцні і систематичні знання всіх положень теорії, питання розкрито досить глибоко і повно, відповідь відрізняється точністю формулювань, на рівні самостійних роздумів з елементами творчого мислення. Вступник вільно оперує поняттями, засвоїв основну та ознайомився із додатковою літературою, подає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення і висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу; уміє доводити та відстоювати свої погляди.
Вище середнього (80-89 балів)	Вступник досить повно дає відповіді на всі питання, знає основну літературу, подає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, що не приводить до викривлення сутності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.
Середній (70-79 балів)	Вступник в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, знає основну літературу, подає матеріал у логічній послідовності, але не робить певні узагальнення і висновки. Допускає окремі, несуттєві, не системні помилки у відповіді, що не приводить до викривлення сутності.
Достатній (60-69 балів)	Відповідь вступника відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними. Вступник розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Допускає значну кількість неточностей і грубих помилок
Задовільний (50-59 балів)	Вступник має певні знання, передбачені програмою вступних іспитів, дає неповну, елементарну відповідь на поставлене теоретичне запитання на рівні репродуктивного матеріалу. При розкритті питання цілком відсутня самостійність.
Низький (0-49)	Відповідь вступника фрагментарна, безсистемна, має суттєві помилки і визначається на рівні, який є мінімально допустимий.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

ОСНОВНА:

1. Анализ использования материальных ресурсов: Серия 1. 2. 9. – Запорожье: ЗЦНТИ, 2002. – 56 с.
2. Анализ предпринимательского риска: Серия 1. 2. 16. – Запорожье: ЗЦНТИ, 2002. – 14 с.
3. Анализ прибыли и рентабельности с использованием международных стандартов: Серия 1. 2. 8. – Запорожье: ЗЦНТИ, 2002. – 50 с.
4. Анализ проектных рисков: Учеб. пособие. – М.: Финстатинформ, 2001. – 216 с.
5. Анализ производства и реализации продукции: Серия 1. 2. 10. – Запорожье: ЗЦНТИ, 2003. – 37 с.
6. Анализ рынка: Серия 1. 2. 17. – Запорожье: ЗЦНТИ, 2002. – 43 с.
7. Анализ систем систематического и аналитического учета себестоимости в управленческой бухгалтерии: Серия 1. 2. 14.– Запорожье: ЗЦНТИ, 2002. – 50 с.
8. Анализ финансовых операций: Методы, модели, техника вычислений: Учебное пособие. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 400 с.
9. Абрютин М.С. Экономический анализ торговой деятельности: Учеб. пособие. – М.: Дело и Сервис, 2002. – 512 с.
10. Вітлінський В.В., Верченко П.І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисципліни. – К.: КНЕУ, 2002. – 292 с.
11. Горицкая Н.Г. Бухгалтерский учет и финансовый анализ: Практ. пособие. – К., 2001. – 288 с.
12. Деєва Н.М., Дедіков О.І. Фінансовий аналіз: Навч.-метод. посібник для студ. вищих навч. закл. / Дніпропетровська держ. фінансова академія. — Д. : ДДФА, 2006. — 380с.

13. Дубров А.М., Мхитарян В.С., Трошин Л.И. Многомерные статистические методы: для экономистов и менеджеров: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 352 с.
14. Ковалев В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 512 с.
15. Шеремет А.Д., Негашев Е.В. Методика финансового анализа. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 208 с.
16. Экономический анализ и оценка рынка инвестиций: Серия 1. 2. 18. – Запорожье: ЗЦНТИ, 2002. – 24 с.
17. Экономический анализ и поиск резервов повышения эффективности производства: Серия 1. 2. 5. – Запорожье: ЗЦНТИ, 2002. – 48 с.
18. Завгородний В.П. Настольная книга бухгалтера малого бизнеса. – К.: Вира-Р, Дакор, 2000. – 608 с.
19. Загорський Володимир Степанович. Бюджетно-податкова система України: теорія і практика / Національна академія державної податкової служби України. — Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2006. — 304с.
20. Грідчина Марина Володимирівна, Тропіна Валентина Борисівна, Варениченко Людмила Леонідівна, Шпонька Василь Леонідович, Пруднікова Любов Олександрівна. Податкова система: навч. посібник / Міжрегіональна академія управління персоналом. — К. : МАУП, 2007. — 160с.
21. Довгалюк Василь Іванович, Ярмоленко Юрій Юрійович. Податкова система: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. — Чернівці : Буркек, 2006. — 352с
22. Інструкція по бухгалтерському обліку податку на додану вартість: Затверджена наказом Міністерства фінансів України від 1.07.1997 р. (з наступними змінами і доповненнями), № 28. – Запоріжжя: Поліграф, 2003.
23. Костюк Д. Бухгалтерський облік на малих підприємствах згідно з П(С)БО. –3-є вид. доп. – Харків: Фактор, 2001. – 196 с.

24. Малышкин А.И. Налоговый учет: ситуации и решения: Пособие. – К.: Либра, 2002. – 231 с.
25. Нова бухгалтерія. Як правильно платити ПДВ. – Львів: Бібліотека "Дебета - Кредита", 2001. – 386 с.
26. Нова бухгалтерія. Як правильно платити податок на прибуток. – Львів: Бібліотека "Дебета - Кредита", 2001. – 386 с.
27. Нова бухгалтерія. Як правильно платити єдиний податок. – Львів: Бібліотека "Дебета - Кредита", 2001. – 386 с.
28. Онищенко Т. Приватний підприємець. – 2-е вид., перероб. і доп. – Харків: Фактор, 2001. – 452 с.
29. Порядок заповнення податкової накладної: Затверджено наказом ДПА від 30.05.1997 р., № 165 (з наступними змінами і доповненнями). – Запоріжжя: Поліграф, 2003.
30. Порядок складання декларації про прибуток підприємства: Затверджено наказом ДПА України від 21.01.1998 р., № 37 (з наступними змінами і доповненнями). – Запоріжжя: Поліграф, 2002.
31. Порядок ведення Книги обліку придбання товарів (робіт, послуг): Затверджено наказом ДПА України від 08.10.1998 р., № 469. – Запоріжжя: Поліграф, 2003.
32. Порядок ведення Книги обліку продажу товарів (робіт, послуг): Затверджено наказом ДПА України від 8.10.1998 р., № 469. – Запоріжжя: Поліграф, 2003.
33. Положення про спрощену форму обліку суб'єктів малого підприємництва: Затверджено наказом МФУ від 30.09.1999 р., № 96. – Запоріжжя: Поліграф, 2002.
34. Савченко О. Єдиний податок. – 7-е вид., перероб. і доп. – Харків: Фактор, 2002. – 192 с.

ДОДАТКОВА:

1. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 567 с.
2. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2000. – 674 с.
3. Брігхем Е.Ф. Основы фінансового менеджменту. – К.: Молодь, 1999. – 564 с.
4. Василик О.Д. Державні фінанси України: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 410 с.
5. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. – К.: НІОС, 2002. – 416 с.
6. Воловец Ярослав Васильович. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Національний банк України; Львівський банківський ін-т. — К. : Алерта, 2005. — 200с.
7. Зятковський Ігор Володимирович, Зятковська Лідія Ігорівна, Романів Михайло Васильович. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посібник / Західноукраїнський економіко-правничий ун-т. — Чернівці : Золоті литаври, 2007. — 274с.
8. Ковалев В.В. Практикум по фінансовому менеджменту: Конспект лекцій с задачами. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 534 с.
9. Ковалева А.М. Финансы в управлении предприятием. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 456 с.
10. Кудряшов В.П. Фінанси: Навч. посібник. – Херсон: Олді-плюс, 2002. – 352 с.
11. Лагутін В.Д. Кредитування. Теорія і практика: Навч. посібник. – К.: Знання, 2000. – 453 с.
12. Лихота І.П. Фінансова стратегія управління підприємством // Фінанси України. – 2001. – № 2.
13. Мороз А.М. Банківські операції. – К.: КНЕУ, 2000. – 345 с.

14. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія): Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 240 с.
15. Петровська І.О., Клиновий Д.В. Фінанси (з елементами статистики фінансів): Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2002. – 300 с.
16. Терещенко Олег Олександрович, Невмержицький Ярослав Іванович, Куліш Анна Петрівна, Терещенко С. І., Галака О. П. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч.-метод. посібник / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана / Олег Олександрович Терещенко (ред.). — К. : КНЕУ, 2006. — 312с
17. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навч. посібник. – Житомир, 2000. – 435 с.
18. Финансовый менеджмент / Под ред. Н.Ф. Самсонова. – М.: Финансы, 1999. – 346 с.
19. Фінанси підприємств: Підручник / Під ред. проф. А.М. Поддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2000. – 460 с.
20. Финансовое положение предприятия (оценка, анализ, планирование): Научно-методическое издание / Под ред. д.е.н., проф. А.В. Чуписа. – Сумы: Издательство «Университетская книга», 1999. – 124 с.
21. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга: Пер. с нем. / Под ред. и с предисл. А.А. Турчака, Л.Г. Головача, И.Л. Лукашевича. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 478 с.
22. Шарп У.Ф., Александер Г. Дж., Бэйли Дж. Инвестиции: Пер. с англ. – М.: Инфра-М, 1999. – 567 с.
23. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика финансового анализа. – М.: ИНФРА - М, 1995. – 234 с.